

Retail news

Odovědnost za vady výrobku

Přehled

- Zákonný rámec
- Odpovědnost za vadu výrobku – evropská úprava
- Odpovědnost za vadu výrobku – úprava dle OZ
- Odpovědnost za vadu výrobku – úprava dle NOZ
- Odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku

Zákonný rámec

- Směrnice Rady č. 85/374/EHS – odpovědnost za vadné výrobky
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 99/44/ES – záruky na zboží pro spotřebitele
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
- Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru

Odpovědnost za vadu výrobku - obecně

- Vada výrobku = stav, kdy výrobek nemá požadované vlastnosti (zákonem či smluvně) po stanovenou dobu
- Požadovanými vlastnostmi jsou množství, jakost a provedení
- Je obecnou povinností prodávajícího předat spotřebiteli zboží, které je v souladu s kupní smlouvou
- Za vady výrobku odpovídá obecně prodávající

Odpovědnost za vadu výrobku – evropská úprava

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 99/44/ES – záruky na zboží pro spotřebitele
- Cílem sblížit předpisy jednotlivých členských států týkající se prodeje spotřebního zboží a záruk na spotřební zboží a zajistit jednotnou základní úroveň ochrany spotřebitele v rámci vnitřního trhu
- Prodávajícím je každá fyzická nebo právnická osoba, která prodává spotřební zboží na základě smlouvy v rámci své profesní nebo obchodní činnosti
- Spotřebním zbožím jsou všechny movité předměty s výjimkou zboží, které se prodává na základě výkonu rozhodnutí nebo jiných soudních opatření (dražba), vody a plynu, nejsou-li stáčeny v omezeném objemu nebo v určitém množství, a elektrické energie
- Prodávající je povinen předat spotřebiteli zboží, které je v **souladu s kupní smlouvou**; zboží proto musí:
 - souhlasit s popisem při prodeji,
 - hodit se k účelu, k němuž bylo zamýšleno,
 - vykazovat jakost a vlastnosti, které může spotřebitel rozumně očekávat.
- V případě, že je zboží v rozporu se smlouvou, má spotřebitel právo:
 - požadovat **bezplatnou opravu** nebo **bezplatnou výměnu** (primárně),
 - požadovat **snížení kupní ceny** (pokud není výše uvedené možné nebo nebylo provedeno v přiměřené lhůtě) nebo může **odstoupit od smlouvy** (pokud není výše uvedené možné nebo nebylo provedeno v přiměřené lhůtě a pokud se nejedná o nevýznamný rozpor se smlouvou)
- Prodávající nese odpovědnost za vady na zboží, které se projeví **do 2 let** od prodeje. Jednotlivé státy EU mohou trvat na tom, že spotřebitelé o závadě informují prodávajícího do 2 měsíců od zjištění

Odpovědnost za vadu výrobku – OZ

- Práva ohledně zboží zakoupeného před 1. 1. 2014 se řídí zákonem č. 40/1964 Sb., občanským zákoníkem („OZ“)
- OZ rozlišuje mezi odpovědností za vady, které věc měla **v době převzetí věci** (rozpor s kupní smlouvou), a odpovědností za vady, které se jako rozpor s kupní smlouvou **projeví v záruční době** (uplatní se zákonná záruka za jakost – 2 roky)
- V případě rozporu s kupní smlouvou při převzetí věci má kupující právo bezplatnou výměnu nebo opravu věci, případně přiměřenou slevu z kupní ceny nebo odstoupení od smlouvy
- V případě uplatnění práva v zákonné záruční době se práva kupujícího liší podle toho, zda jde o vadu odstranitelnou či neodstranitelnou. Po výměně věci nebo po výměně součástky věci začne běžet nová záruční doba (opět 2 roky)
- Evropská úprava tuto dvojkolejnost neaplikuje a zavádí stejný režim pro práva z vadného plnění pro všechny případy, kdy se uplatňují do dvou let od koupě

- Podnikatelem se rozumí každý, kdo uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele
- Spotřebitelem se rozumí každý, kdo mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná
- Práva kupujícího z vadného plnění zakládá vada, kterou má věc při jejím převzetí kupujícím
- Má se za to, že rozpor se smlouvou, který se projeví v průběhu šesti měsíců po dodání zboží, nastal již v okamžiku dodání
- Kupující (spotřebitel) má právo uplatnit nárok z vady **do dvou let** od převzetí

Odpovědnost za vadu výrobku - NOZ

2/5

- *„Kupující je oprávněn uplatnit právo z vady, která se vyskytne u spotřebního zboží v době dvaceti čtyř měsíců od převzetí.“*
- *„Projeví-li se vada v průběhu šesti měsíců od převzetí, má se za to, že věc byla vadná již při převzetí.“*
- 2 roky – lhůta pro uplatnění práva z vady nebo trvání zákonné povinnosti z vad, které se vyskytnou po dobu 24 měsíců?
- Přechází důkazní břemeno po 6 měsících z prodávajícího na kupujícího?

- Práva kupujícího z vadného plnění:
 - požadovat uvedení zboží do stavu odpovídajícího smlouvě prostřednictvím **bezplatné opravy** nebo **bezplatné výměny** zboží za nové,
 - pokud není možné výše uvedené, může kupující požadovat snížení kupní ceny nebo od smlouvy odstoupit. Je-li rozpor se smlouvou nevýznamný, spotřebitel nemá právo požadovat odstoupení od smlouvy, ale pouze právo na přiměřené snížení kupní ceny

- Bezplatná oprava nebo bezplatná výměna zboží tak představují primární způsoby zjednání nápravy oproti zrušení smlouvy či snížení kupní ceny
- Bezplatná oprava dále zahrnuje nutné náklady vynaložené na uvedení spotřebního zboží do stavu v souladu se smlouvou, zejména náklady spojené se zasláním zboží a náklady na vynaloženou práci a materiál
- Do nákladů na uvedení zboží do stavu v souladu se smlouvou tak mohou patřit také náklady na odstranění instalovaného vadného zboží a na instalaci zboží náhradního

- Odpovědnost za vady je nutné odlišit od tzv. **záruky za jakost**
- Záruku za jakost lze sjednat pouze smluvně; prodávající se zavazuje, že věc bude po určitou dobu způsobilá k použití pro obvyklý účel nebo že si zachová obvyklé vlastnosti
- Délka záruční doby je na smluvním ujednání
- Prohlášení o záruce může být i na obalu nebo v reklamě (např. doba použitelnosti věci)

Odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku

1/2

- Upraveno v NOZ, vychází ze směrnice Rady č. 85/374/EHS – odpovědnost za vadné výrobky
- Dříve upraveno ve zvláštním zákoně
- Za škodu, která vznikla v důsledku vady výrobku, se považuje škoda **na osobách** (např. náklady na léčbu) a škoda **na majetku**, která vznikla tím, že byl daný výrobek vadný, tedy nějakým způsobem škodlivý (ovšem ne škoda vzniklá přímo na vadném majetku nebo na věci určené a užívané převážně k podnikatelským účelům)
- Odpovědným je **výrobce** a společně s ním dovozce
- Povinnost hradit škodu na majetku se ukládá pouze v případech, je-li vyšší než 500 EUR

Odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku

2/2

- Škůdce se povinnosti k náhradě škody zproští, pokud prokáže, že:
 - škodu zavinil poškozený,
 - výrobek na trh neuvedl,
 - lze předpokládat, že vada neexistovala v době, kdy byl výrobek uveden na trh, nebo že nastala později,
 - výrobek nevyrobil pro prodej a nešířil ho v rámci své podnikatelské činnosti,
 - vada je způsobena dodržováním závazných právních předpisů,
 - stav vědeckých a technických znalostí v době, kdy uvedl výrobek na trh, neumožnil zjistit jeho vadu

Prostor pro Vaše dotazy

Děkuji za pozornost...

Aleš Terš Advokát

Hvězdova 1734/2c
140 00 Praha 4
Česká republika

Tel.: +420 251 152 573
Mobilní tel.: +420 734 280 903
ales.terš@pwclegal.cz

Informace obsažené v této publikaci mají obecný charakter a neslouží jako zdroj odborného poradenství. Nedoporučujeme, abyste na základě těchto informací podnikali konkrétní kroky bez dodatečné odborné konzultace. Neposkytujeme žádná prohlášení ani záruky (výslovně ani učiněné mlčky), pokud jde o úplnost a přesnost informací obsažených v této publikaci. PricewaterhouseCoopers Legal s.r.o., advokátní kancelář její členové, zaměstnanci a spolupracovníci, v rozsahu povoleném příslušnými právními předpisy, neodpovídají za jakékoliv následky způsobené případným jednáním, zdržením se jednání, spoléháním se na informace obsažené v této publikaci či jakýmkoliv rozhodnutím učiněným na základě informací v této publikaci.

© 2016 PricewaterhouseCoopers Legal s.r.o., advokátní kancelář Všechna práva vyhrazena. "PwC" je značka, pod níž členské společnosti PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) podnikají a poskytují své služby. Společně tvoří světovou síť společností PwC. Každá společnost je samostatným právním subjektem a jednotlivé společnosti nezastupují síť PwCIL ani žádnou jinou členskou společnost. PwCIL neposkytuje žádné služby klientům. PwCIL neodpovídá za jednání či opomenutí jednotlivých společností sítě PwC, ani nemůže kontrolovat výkon jejich profesionální činnosti či je jakýmkoli způsobem ovlivňovat.

PwC Legal